

Ympäristöluvat

Asia

Rautajärven Herninsalmen ruoppaus, Pälkäne

Hakija

Aito Suvi ry
Y-tunnus: 3198218-2

Sisällysluettelo

1	Perustiedot	4
1.1	Hakemuksen vireilletulo	4
1.2	Luvan hakemisen peruste	4
1.3	Toimivaltainen lupaviranomainen	4
2	Asia	4
2.1	Taustatiedot	4
2.1.1	Sijainti	4
2.1.2	Oikeudet tarvittaviin alueisiin	4
2.2	Vesitaloushanke	5
2.2.1	Hankesuunnitelma	5
2.2.2	Tehtävät toimenpiteet	5
2.3	Ympäristön tila ja vaikutusarvio	6
2.3.1	Luonnonarvot ja luonnonsuojelu-	6
2.3.2	Muinaismuistot ja kulttuuriperintö	6
2.3.3	Hankealueen kartoitukset	7
2.3.4	Kalasto ja muu eliöstö	7
2.3.5	Vesistön virkistyskäyttö	8
2.3.6	Pohja ja sedimentti	8
2.4	Hyödyt ja menetykset	8
2.5	Tarkkailu	8
3	Käsittely	9
3.1	Tiedottaminen	9
3.2	Lausunnot	9
3.2.1	Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen lausunto	9
3.2.2	Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen lausunto	10
3.2.3	Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto	11
3.3	Muistutukset ja mielipiteet	12
3.4	Selitys	12
4	Aluehallintoviraston ratkaisu	13
4.1	Vesitalouslupa	13
4.2	Lupamääräykset	13

4.2.1	Ruoppaukset ja läjitykset	13
4.2.2	Töiden suorittaminen.....	14
4.2.3	Korvaukset	14
4.2.4	Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi ja tarkkailu ..	14
4.2.5	Töiden aloittaminen ja toteuttaminen	15
4.2.6	Ilmoitukset	15
5	Ratkaisun perustelut	15
5.1	Hankkeen tarkoitus	15
5.1.1	Hankkeesta saatava hyöty.....	16
5.1.2	Hankkeesta aiheutuvat menetykset	16
5.1.3	Luonnonarvot ja vesienhoitosuunnitelma	16
5.2	Intressivertailu	17
6	Vastaus lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin.....	17
7	Sovelletut säännökset	17
8	Käsittelymaksu.....	17
9	Tiedottaminen	18
9.1	Päätös.....	18
9.2	Päätöksestä tiedottaminen	18
10	Muutoksenhaku	18
11	Liitteet	18
12	Asian käsittelijät	18

1 Perustiedot

1.1 Hakemuksen vireilletulo

Aito Suvi ry on 28.6.2024 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa hakenut lupaa veneväylän ruoppaamiseen Rautajärven Herninsalmessa Pälkäneen kunnassa.

1.2 Luvan hakemisen peruste

Hanke on luvanvarainen vesilain (587/2011) 3 luvun 3 §:n 1 momentin 8) kohdan perusteella.

1.3 Toimivaltainen lupaviranomainen

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen vesilain 1 luvun 7 §:n 1 momentin perusteella.

2 Asia

2.1 Taustatiedot

Aito Suvi ry. hakee vesilain mukaista lupaa ruopata Rautajärven Herninsalmen läpikulkevaa väylää Kantolanlahteen, Pälkäne. Ruoppauksen tarkoituksena on parantaa Kantolanlahden veden vaihtuvuutta ja alueen mahdollisuuksia virkistyskäyttöön.

2.1.1 Sijainti

Hankealue sijaitsee Pälkäneen kunnan Rautajärvessä Pälkäneellä noin 5 km:ä Luopioisten taajamasta koilliseen, kaavaamattoman alueelle. Ruoppaus tehdään Rautajärven osakaskunnan yhteisellä vesialueella 635-876-12-1.

2.1.2 Oikeudet tarvittaviin alueisiin

Hakija on saanut vesialueen omistajan, Herninsalmen rantakiinteistöjen omistajien sekä läjitysaluekiinteistön omistajien suostumukset hankkeen toteuttamiselle.

2.2 Vesitaloushanke

2.2.1 Hankesuunnitelma

Pälkäneellä sijaitseva Rautajärven Herninsalmi on osittain umpeen kasvanut. Tiheän kasvuston vuoksi suurin osa salmesta on käytännössä läpipääsemätöntä. Salmen läpi kulkee muutaman metrin levyinen väylä, joka on ainoa reitti Kantolanlahdelta Rautajärvelle.

Hankkeen tavoitteena on turvata luonnon monimuotoisuutta sekä edistää vesistön hyvää tilaa ja monipuolista käyttöä. Tarkoituksena on avata Herninsalmen vesialuetta ruoppaamalla ja leventämällä sen läpi kulkevaa väylää. Alueella on kesämökkejä ja ranta-asutusta, joten toimenpiteet parantavat myös asukkaiden ja mökkiläisten rantojen virkistyskäyttöä.

2.2.2 Tehtävät toimenpiteet

Hakemukseen on liitetty ruoppaussuunnitelma, *Kantolanlahden Herninsalmen ruoppaussuunnitelma Työseloste.pdf*. Työselosten mukaan suunniteltu väylä on noin 450 m pitkä ja noin 15 m leveä. Väylän keskiosan ruoppaus syvyys on $N_{2000}+85,64$ m ja reunat tehdään kaltevuudella 1:3. Väylän ruoppaus suoritetaan pääsääntöisesti imuruoppauksena ja tarvittaessa kaivamalla.

Hakemuksen mukaan ruoppaus on tarkoitus tehdä virkistyskäyttökauden, lintujen pesimäaikojen sekä kalojen kutuaikojen ulkopuolelle. Käytännössä työ ajoittuisi varhaiseen kevääseen, syksyyn tai vaihtoehtoisesti talviaikaan välillä 1.9.–30.4.

2.2.2.1 Massat ja niiden sijoittuminen

Hakemuksen mukaan ruoppausalueen pohjasedimentti koostuu pääasiassa löyhästä saven ja orgaanisen aineksen sekoituksesta. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole ollut teollista tai muuta toimintaa, joka olisi voinut aiheuttaa haitta-aineiden kertymistä pohjasedimenttiin.

Hakemuksen mukaan, noin 2 540 m³:n ruoppausmassat läjitetään kokonaisuudessaan maalle kiinteistölle 635-444-1-232. Läjitysalueen koko on noin 6 500 m²:n.

Ruoppausmassat muodostavat alueelle kerroksen, jonka paksuus on alle 40 cm. Läjitysalue kuivuu haihdunnan ja maahan suotautumisen kautta. Läjityksen aiheuttama mahdollinen pintavalunta estetään rakennettavilla pengerrakenteilla läjitysalueen lounaisrajalle. Pengerrakenne on korkeudeltaan 60 cm maanpinnasta ja sen harjan leveys tulee olla 1 m ja luiskakaltevuus 1:2. Pengerrakenteet muotoillaan läjitysalueelta löytyvästä savi- ja

kivennäismaasta. Tarvittaessa pengerrakenteita korotetaan ruoppauksen aikana. Massojen kuivumisen jälkeen läjitysalue maisemoidaan.

2.3 Ympäristön tila ja vaikutusarvio

Rautajärven valuma-alue koostuu enimmäkseen metsä-, vesistöalueita ja viljelysmaita. Järven keskisyvyys on 2,3 m ja suurin syvyys 22,2 m ja vedenkorkeus (N_{2000}) on vuodesta 2010-2023 vaihdellut välillä +86,5–87,4 m. Rautajärven suurin tulovesiuoma on Myllyjoki, joka laskee vetensä järven luoteisosaan. Rautajärven vedet kulkeutuvat järven lounaispuolelta Pihtisalmen läpi Läyliään. Läyliästä veden kulkevat Äikkäänselän kautta Kukkiaan.

Rautajärvi kuuluu pintavesityypiltään pieniin humusjärviin, jonka ekologinen tila on luokiteltu vesienhoidon kolmannella kaudella tyydyttävä. Ympäristöviranomaisten tekemässä luokitellussa tilaa heikentäväksi paineeksi on arvioitu hajakuormitus. Painetyypeistä maatalous ja laskeuma on luokiteltu merkittäviksi. Lisäksi metsätaloudella on merkittävä vaikutus yhdessä muiden kanssa.

2.3.1 Luonnonarvot ja luonnonsuojelu-

Rautajärven rannoilla tai saarilla ei ole luonnonsuojelualueita. Järven eteläpuolella on muutamia yksityisten maiden luonnonsuojelualueita. Lisäksi Kukkia on Natura 2000-järvi (SAC, FI0328004) ja ympäristöhallinnon mukaan valtakunnallisesti arvokas vesiluontokohde ja vesikasvustoltaan Pohjois-Euroopan vesikasvustoltaan edustavimpia järviä. Kukkia on merkitty kansainvälisesti arvokkaaksi lintualueeksi.

2.3.2 Muinaismuistot ja kulttuuriperintö

Kantolanlahden länsipuoli on Pirkanmaan maakuntakaavassa merkitty maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuurimaisemaksi. Merkintä pitää maakuntakaavassa sisällään seuraavat suunnittelumääräykset:

”Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee turvata ja edistää luonnon- ja kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.”

Pirkanmaan maakuntamuseo on 20.12.2023 (diar: 873/2023) antanut lausunnon ruoppauksen vaikutuksista kulttuurimaisemaan, joka sijaitsee hankealueen länsipuolella, ja muinaisjäännteisiin, jotka sijaitsevat hankealueen lounais- (noin 2 km) ja kaakkoissuunnassa (noin 530 m). Pirkanmaan maakuntamuseo totesi, että hanke ei vaikuta kulttuurimaiseman tai muinaisjäännteiden suojeluun.

2.3.3 Hankealueen kartoitukset

Herninsalmen alueella tehtiin kartoitus tiettyjen eliölajien esiintymisestä vuonna 2023. Kartoitettavat lajit olivat kaulushaikara, ruskosuohaukka, laulujoutsen, viitasammakko, täplälampikorento ja lummelampikorento. Kartoituksesta ilmeni mm. seuraavaa:

- Kaulushaikaralla on alueella pysyvä reviiri, joskaan pesää ei Herninsalmen ruovikosta löytynyt. Ruovikot ovat tyypillisiä kaulushaikaran pesimisympäristöjä, mutta vastaavia ruovikoita on muuallakin Rautajärven lahdissa.
- Ruskosuohaukka havaittiin saalistamassa salmen alueella ja lajista oli alueella päivittäisiä havaintoja. Pesää ei alueella havaittu.
- Laulujoutsen on pesinyt Rautajärvellä kartoitusvuoden lisäksi useana muunakin vuonna. Pesiminen Kantolanlahdelle on mahdollista, mutta epätodennäköisemmin Herninsalmen alueella vesiliikenteen vuoksi.
- Viitasammakoista tehtiin ääniperäisiä havaintoja Herninsalmen alueella. Viitasammakon elinalueiksi määritettiin salmen alueella ranta-alueet korkeintaan kymmenen metrin etäisyydellä rannasta. Viitasammakon havaintoja ovat sen mukaisesti ruoppausalueen ulkopuolella.
- Rauhoitettuja täplä- tai lummelampikorentoja ei kartoituksen yhteydessä havaittu. Sinällään salmi voisi olla sopiva elinalue näille korentolajeille.

Kasvillisuuden osalta kartoituksessa ei havaittu uhanalaisia lajeja.

2.3.4 Kalasto ja muu eliöstö

Kantolanlahden alueen kalasto on järvityypille tavanomainen. Lahden alueella ei ole tiedossa olevaa erityistä kalataloudellista merkitystä. Kalastusta lahden alueella harjoitetaan pääsääntöisesti ranta- ja lähialueiden asukkaiden toimesta.

Hakija toteaa, että ruoppauksen aikana ruopattavalla alueella elävät eliöt saattavat menehtyä, jos eivät kykene pakenemaan. Ruopattavan alueen pohjaeläimiin kohdistuu suurin vaikutus ruoppaamisesta, mutta pohjaeläinyhteisö palautuu nopeasti alueelle ruoppauksen jälkeen ja toki uusia lajeja saattaa alueella esiintyä, kun vedenvaihtuvuus paranee. Kalaston kannalta avoimen veden lisääntyminen helpottaa kalojen kulkua.

Linnuston osalta hakija toteaa hankkeella ei nähdä olevan merkittävää vaikutusta. Lintujen osalta lahti ei ole erityisen runsas pesimäalue eikä erotu lajistoltaan muista lähialueista.

Hakemuksesta ilmenee, että ruopattava alue on rajattu havaittujen viitasammakkoalueiden ulkopuolelle. Hakija toteaa, että ruoppaamisen oikealla ajoittamisella aiheutetaan vähiten haittaa viitasammakolle. Ruoppaaminen on tarkoitus tehdä viitasammakon osalta tehtäväksi talvella, jolloin sammakot ovat talvehtimassa. Vedenpinta alueella ei tule nousemaan, ainoastaan ruopattavan alueen virtaama ja vedenvaihtuvuus paranee.

2.3.5 Vesistön virkistyskäyttö

Hakemuksen mukaan hankkeella on työnaikaisesti heikentävä vaikutus alueen virkistyskäyttöön veden samentuessa. Työn valmistumisen jälkeen alueen virkistyskäyttö paranee avoimen veden alueen kasvaessa. Veneellä liikuminen alueella helpottuu ja Kantolanlahden virkistyskäyttö paranee.

2.3.6 Pohja ja sedimentti

Ruoppausalueen pohjamateriaali on pääasiassa löyhää sedimenttiä, joka on sekoitus savea ja löysää orgaanista ainesta. Suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ei ole ollut teollista toimintaa tai muuta toimintaa, josta olisi voinut kertyä haitta-aineita alueen pohjasedimenttiin.

Ruoppaus aiheuttaa lyhytaikaista veden samentumista ja kiintoaine- ja ravinnekuormitusta.

2.4 Hyödyt ja menetykset

Hakemuksen mukaan ruoppaus lisää lahden veden vaihtuvuutta ja sen myötä alueen virkistyskäyttö ja vesistön ja rantojen monomuotoisuus paranee. Lisäksi hakija toteaa, että ruoppaaminen ei vaikuta haitallisesti lähellä havaittuun luontodirektiivin IV-liitteen lajiin, viitasammakkoon, ja että, ruoppaukset eivät vaikuta Rautajärven vedenpinnan tasoon.

2.5 Tarkkailu

Hakemuksen mukaan hanke lisää veden vaihtuvuutta ja virtausta Herninsalmessa ja Kantolanlahden alueella. Vaikutukset vedenlaatuun (samentuminen) ovat rakentamisaikaan rajoittuvia ja paikallisia. Hakija toteaa, että erillinen hankkeen tarkkailuohjelma on tarpeeton.

Hakija on esittänyt, että työn aikana tarkkaillaan veden samentumista ja samentuneen alueen laajuutta silmämääräisesti. Lisäksi tarkkaillaan läjitettävän ruoppausmassan laatua aistinvaraisesti. Mikäli massoissa havaitaan normaalista poikkeavaa, tutkitaan ruoppausmassa ja sen mahdollisesti vaikuttukset ruoppaukseen ennen töiden jatkamista. Mahdollisista poikkeamahavainnoista ja tehdyistä toimenpiteistä raportoidaan Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus).

Ruoppausmassojen läjityksessä tarkkaillaan lisäksi, ettei ruoppausmassat valu vesistöön. Tarvittaessa läjitysalueita voi suojata ja tukea.

3 Käsittely

3.1 Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi/) 13.9.-21.10.2024.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Pälkäneen kunnan verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

3.2 Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Liikenne- ja viestintävirastolta (Traficom) Pälkäneen kunnalta ja Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Liikenne- ja viestintävirastolta (Traficom) on ilmoittanut, että heillä ei ole lausuttavaa asiassa.

Pälkäneen kunta ei ole antanut asiasta lausuntoa.

3.2.1 Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausunto

Lausunnossa on todettu mm. seuraavaa:

Ruoppaus

Hankkeesta syntyvistä imuruoppausmassoista kertyy 10–20 kertaisesti lielettä ruopattavaan tilavuuteen nähden. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa, että ruoppaussuunnitelma sisältää epävarmuuksia läjitysalueen ja suojajenkeren osalta. Hankkeen luvittamisessa tulee riittävillä ja tarkkoilla lupamääräyksillä varmistaa läjitysalueen sopivuus ja riittävyys imuruoppausmassojen läjittämiseen sekä vesistökuormitusvaikutusten ehkäisemiseen. Tällä tarkoitetaan läjitysalueen reunalta rakennettavan pengerpadon riittävän korkeuden ja mitoituksen varmistamista lupamääräyksillä. Vesilupahakemuksen liitteessä 1 läjitysalueen pengerpato on ulotettu ainoastaan Herninsalmen puoleiselle sivulle läjitysalueita. ELY-keskuksen näkemys on, että pengerpato tulisi ulottaa koko

läjitysalueen piiriä koskevaksi hankkeesta aiheutuvien vesistövaikutusten ehkäisemiseksi. Läjitysalue tulee myös tarvittaessa määrätä luvassa rajattavaksi huomionauhalla tai vastaavalla tavalla pehmeän läjitysmassan aiheuttaman yleisen vaaran vähentämiseksi.

Vesistötarkkailu

Hankkeen vaikutusten tarkkailuksi tulee luvassa määrätä toteutettavaksi yksinkertainen vesistötarkkailu, jossa vesinäytepisteet sijoitettaisiin hankealueelta vedenvirtaussuuntaan kulkeväksi. Vesistöveden fysikaalis-kemiallisissa analyysissä voidaan soveltaa aikaisempien ruoppaushankkeiden luvittamisessa käytettyjä vedenlaadun mittareita. Tarkkailun toteuttamisessa ja kestossa voidaan soveltaa aikaisempaa ruoppaushankkeiden vesistötarkkailua koskevaa lupakäytäntöä. Vesistötarkkailulla varmistetaan se, että hankkeen toteuttamisesta ei aiheudu työn aikaisen kuorimituksen lisäksi pitkäaikaisempaa vesistökuormitusta Rautajärveen, tai heikentävää ja hävittävää vaikutusta Herninsalmen tunnettuihin viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin.

Hankkeen luvittamisessa huomioon otettavat luontoarvot

ELY-keskus katsoo, että viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee rajata ruopattavan alueen ulkopuolelle, ja hankkeen toteutus tulee ajoittaa lintujen pesimäajan sekä viitasammakon vesielinympäristöön sitoutuneen ajankohdan eli lisääntymis- ja talvehtimiskauden ulkopuolelle, elosyyskuulle.

Edellä esitetyt asiat hankkeen luvittamisessa huomioiden, ELY-keskus katsoo, että hankkeelle voidaan myöntää vesilupa.

3.2.2 Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen lausunto

Lausunnossa on todettu mm. seuraavaa:

Yleistä kalatalousetua valvovana viranomaisena Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousyksikkö toteaa, että ruoppaus yleensä aina vähentää kalojen kutualueita sekä kalanpoikasten elinympäristöjä ja suojapaikkoja. Lisäksi ruoppauksen aiheuttama samentuman leviäminen ja siinä olevan kiintoaineksen laskeutuminen vesikasvien päälle heikentää esim. mädin kiinnittymistä kasvien pintaan. Kalatalouden kannalta paras aika ruoppauksen toteuttamiselle olisi myöhäinen syksy tai alkutalvi, jotta ruoppauksen haitat olisivat ehtineet häviämään vesistöstä ennen kalojen kevätkutuaikaa. On huomioitava, että ruoppaus on laaja ja imuruoppauksessa poistettavan massan mukana tulee vettä, joka saattaa lähes kolminkertaistaa läjitysalueen tarpeen. Hankkeen aikana on kiinnitettävä erityistä huomiota läjitetyn

massa pysymiseen rakennetun penkereen takana. Läjitetty massa aiheuttaa merkittäviä haittoja kaloille, jos se pääsee valumaan takaisin rantaveiteen.

Kalatalouden kannalta olisi tärkeää estää samentuman leviäminen hankealueen ja etenkin Kukkian puolelle, jotta haitat kalataloudelle pysyisivät paikallisina. Kalatalousviranomaisen katsoo, että samentuman leviäminen ruoppausalueen ulkopuolelle tulee estää suojaverhoilla tai muilla hankkeen teknisillä toteutuksilla niin, etteivät haitat ulottuisi Rautajärven puolelle. Hankealueen alavirran suunnassa on selkeä syvännealue, johon mahdollinen kiintoaines voi painua ja aiheuttaa talvella lisääntyvää hapenkulutusta ja näin heikentää kalojen, esim. kuhan, talvehtimistä järvellä. On myös varmistettava, ettei alueelta kunnostuksen jälkeen pääse vesistöön veden laatua heikentävää samentumaa virtauksen mukana.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen katsoo, että mikäli riittäviä vesiensuojelutoimenpiteitä samentuman leviämisen estämiseksi käytetään, ei hankkeella ole ennalta arvattavia ja kompensoitavia vaikutuksia alueen kalatalouteen.

3.2.3 Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Lausunnossa on todettu mm. seuraavaa:

Ympäristönsuojeluviranomaisen tietojen perusteella ruoppaus- ja läjitysalueella ei ole tiedossa, muiden jo selvitettyjen lajien lisäksi, erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkoja. Hankesuunnitelmassa on huomioitu kartoituksessa havaittujen lajien esiintyminen ja niihin mahdollisesti kohdistuvat vaikutukset riittävällä tavalla. Hankkeen toteutuksessa ja ajoituksessa on pyritty rajaamaan pois lajeille tai niiden elinalueille mahdollisesti aiheutuvat haitalliset vaikutukset.

Ruoppausmassojen läjitys on tarkoitettu toteuttaa lahden itäpuoliselle rakentamattomalle alueelle siten, että massoista noin 40 cm paksuinen kerros. Läjityspaikan Herninsalmen puoleinen reuna tullaan työselostuksen mukaan tarvittaessa pengertämään padolla niin, ettei alueelta pääse valumaan pintavaluntana vesiä takaisin vesistöön.

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan pengerpadolla voidaan luotettavalla tavalla estää aineiden huuhtoutuminen takaisin vesistöön pintavaluntana. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että pengerpato tulee toteuttaa.

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan hankkeella on mahdollista parantaa veden vaihtumista sekä edistää vesistön hyvää tilaa. Hankesuunnitelmassa on huomioitu kattavasti hankkeen vaikutuksia ja pyritty

sulkemaan pois haitalliset vaikutukset työtavoilla ja rajauksilla. Hankkeesta saatava hyöty muodostuu veden vaihtuvuuden parantumisesta ja sen myötä alueen virkistyskäytön ja vesistön ja rantojen monimuotoisuuden parantumisesta.

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan hankkeen toteuttamiselle ei ole estettä.

3.3 Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

3.4 Selitys

Hakija ovat 22.11.2024 antaneet seuraavan selityksen:

Aito Suvi ry toteaa, että lausunnoissa on kiinnitetty hyvin huomiota hankkeen ympäristövaikutusten vähentämiseen.

Aito Suvi ry kannattaa lausunnoissa mainittujen asioiden huomioimista lupamääräyksissä, kuitenkin niin, että seuraavat asiat otetaan myös huomioon.

Ruoppauksen aiheuttaman samentumisen ehkäiseminen verhorakenteella on perusteltu ratkaisu. Hienoaineksen leviämistä voidaan hillitä kuitenkin myös ruoppauksessa käytettävän kaluston valinnalla.

Aito Suvi ry ehdottaa, että samentumisen leviämistä seurataan vähintään kerran viikossa ruoppauksen aikana ja lisäksi kertaalleen ennen ruoppausta sekä kaksi viikkoa ruoppauksen päätyttyä.

Seuranta toteutetaan Kukkian suojeluyhdistys ry:n tai Aito Suvi ry:n edustajien toimesta näkösyvyysmittausten ja drone-kuvauksen avulla.

Näkösyvyyttä mitataan ruoppausalueen yläpuolelta Kantolanlahdelta sekä ruoppausalueen alapuolelta Hertta-ympäristötietojärjestelmässä olemassa olevista näytteenottopisteistä Rautajärvi Kokonjärki sekä Rautajärvi Pihtisalmi sekä veden virtaamasuunnassa karttaan merkitystä pisteestä (Kokonjärjen ja Pihtisalmen välissä). Pisteestä Rautajärvi Pihtisalmi mitattavaa näkösyvyyttä voidaan verrata Rautajärven vedenpuhdistamon velvoitetarkkailun tuloksiin.

Kukkian Suojeluyhdistys ry:n ja Aito Suvi ry:n edustajat eivät ole akkreditoituja näytteenottajia, mutta he ovat saaneet tai tulevat saamaan ELY-keskuksen opastuksen näkösyvyysmittauksen kansalaishavainnointiin

4 Aluehallintoviraston ratkaisu

4.1 Vesitalouslupa

Aluehallintovirasto myöntää Aito suvi ry:lle luvan vesialueen ruoppaamiseen Rautajärvellä Herninsalmella kiinteistöllä 635-876-12-1 Pälkäneen kunnassa hakemuksen 28.6.2024 ja sen täydennysten mukaisesti siten muutettuna kuin lupamääräyksistä ilmenee. Lupa on voimassa toistaiseksi.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvanhaltijan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

4.2 Lupamääräykset

4.2.1 Ruoppaukset ja läjitykset

1. Ruoppaus tulee tehdä hakemuksen täydennyksen 30.8.2024 liitteen *liite 1 Herninsalmi Pintakartta 1_2000 A3.pdf* esitetyllä alueella. Ruopattava väylän pinta-ala saa olla enintään 6 750 m² ja 450 metriä pitkä. Ruoppausmassan määrä saa olla enintään 2 540 m³ktr.

Ruoppaus saa ulottaa enintään tasoon $N_{2000} + 85,64$ m.

2. Ruoppausmassat tulee läjittää kiinteistölle 635-444-1-232 Rautajärven yliveden $N_{2000} + 87,4$ m tason yläpuolelle. Ruoppausmassat eivät saa missään olosuhteissa valua takaisin vesistöön.
3. Pengerpato tulee rakentaa hakemuksen täydennyksen 30.8.2024 liitteen *liite4 Herninsalmi Pengerrakenne tyypikuva 1_100 A4.pdf* mukaisesti, mutta pengerrakenteen tulee rakentaa vähintään metrin korkeudelle maapinnasta.

Pengerpato tulee ulottaa koko läjitysalueen ympäri niin että ruoppausmassat eivät missään olosuhteissa pääse valumaan takaisin vesistöön. Lisäksi pengerrakenteen tulee rajoittaa huomionauhalla tai vastaavalla tavalla pehmeän läjitysmassan aiheuttaman yleisen vaaran vähentämiseksi.

Jos hankkeen toteutuksen aikana havaitaan, että suunniteltu pengerrakenteen korkeus ei ole riittävän korkea, ruoppaustyöt on keskeytettävä, kunnes pengerrakenteen korkeus on korotettu korkeammaksi estämään ruoppausmassojen valumisen takaisin veteen.

4.2.2 Töiden suorittaminen

4. Ruoppaus on tehtävä siten ja sellaisena aikana, että vesistön käytölle, alueen linnustolle ja viitasammakolle sekä muulle eliöstölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä. Ruoppaukset saadaan toteuttaa lintujen pesimäajan ja viitasammakon vesielinympäristöön sitoutuneen ajankohdan eli lisääntymisajan ja talvehtimiskauden ulkopuolelle 1.8.–30.9. Ruoppaukset on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti.
5. Ruoppaus- ja läjitykset eivät saa hävittää tai heikentää alueelta havaittuihin luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin kuuluvan viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.
6. Rantaluhdilla, jotka ovat tehtyjen tutkimusten mukaan viitasammakon elinalueita, ei saa liikkua työkoneilla ja nämä alueet on esitetty päätöksen liitteessä 1.
7. Luvan saajan on selvitettävä työalueilla olevat johdot, kaapelit ja muut rakenteet sekä huolehdittava, ettei niitä vahingoiteta töitä suoritettaessa.
8. Töiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

4.2.3 Korvaukset

9. Töiden suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva, välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava vahinkoa kärsineelle.
10. Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

4.2.4 Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi ja tarkkailu

11. Samentuman leviäminen ruoppausalueen ulkopuolelle tulee estää suojaverhoilla tai muilla teknisillä toteutuksilla niin, etteivät haitat ulottuisi Rautajärven puolelle.
12. Luvan saajan on tarkkailtava vesinäytteenotolla hankkeen vaikutuksia Herinsalmella ja Rautajärvellä. Vesinäytteitä on otettava vähintään yhdestä näytepisteestä Rautajärvi Kokonkärki (vesla-piste 9590).

Vesinäytteistä on analysoitava pH, sameus, kiintoaine, kokonaistyppi ja kokonaisfosfori. Näytteenoton yhteydessä on mitattava näkösyvyys ja lämpötila.

Vesinäytteet on otettava kerran ennen ruoppausjakson aloittamista, kerran töiden aikana ja vähintään kerran viikko töiden päättymisen jälkeen. Mikäli töiden päättymisen jälkeen otetun näytetuloksen perusteella samennushaittaa edelleen esiintyy, on näytteenottoa jatkettava kahden viikon välein, kunnes samentumisen taso vastaa ennen ruoppaustöiden aloittamista mitattua tasoa.

Lupamääräyksen mukainen tarkkailusuunnitelma on toimitettava Pirkanmaan ELY-keskukselle tiedoksi vähintään kuukautta ennen tarkkailun aloittamista. Pirkanmaan ELY-keskus voi tarvittaessa muuttaa ja tarkentaa tarkkailusuunnitelmaa.

Tarkkailun tulokset on toimitettava niiden valmistuttua Pirkanmaan ELY-keskukselle sekä Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

4.2.5 Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

13. Työt on aloitettava ja saatettava olennaisilta osiltaan loppuun 4 vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

4.2.6 Ilmoitukset

14. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maanomistajille.
15. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti Länsi ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

5 Ratkaisun perustelut

5.1 Hankkeen tarkoitus

Hankkeen tarkoituksena on avata Herninsalmen vesialuetta ruoppaamalla ja leventämällä sen läpi kulkevaa väylää. Tavoitteena on turvata luonnon monimuotoisuutta sekä edistää vesistön hyvää tilaa ja monipuolista käyttöä.

Hanke ei ole ristiriidassa alueen maankäytön suunnittelun kanssa.

Hakija on saanut vesialueen omistajan, Herninsalmen rantakiinteistöjen omistajien sekä läjityskiinteistön omistajien suostumukset hankkeen toteuttamiselle.

5.1.1 Hankkeesta saatava hyöty

Hankkeen seurauksena Herninsalmen ja Kantolanlahden vedenlaatu ja virkistyskäyttömahdollisuudet paranevat.

5.1.2 Hankkeesta aiheutuvat menetykset

Hankkeen toteutuksesta aiheutuu työnaikaista veden samentumista sekä kiintoaine- ja ravinnepitoisuuksien nousua Herninsalmella ja Rautajärvellä. Samennushaitan vähentämiseksi on annettu lupamääräyksiä koskien töiden yhtäjaksoista toteuttamista ja suojaverhojen tai muiden teknisten ratkaisujen käytöstä. Lisäksi hakija on määrätty tarkkailemaan hankkeen vaikutuksia veden laatuun. Ruoppaukset on määrätty toteuttamaan lintujen pesimäajan ja viitasammakon lisääntymisajan ja talvehtimiskauden ulkopuolella.

Ruoppauksen seurauksena pohjaeläimet häviävät väliaikaisesti ruoppausalueelta. Ruoppausala on kuitenkin pieni Kantolanlahden ja Rautajärven pinta-aloihin verrattuna, joten aluehallintovirasto katsoo vaikutusten olevan vähäiset.

5.1.3 Luonnonarvot ja vesienhoitosuunnitelma

Aluehallintovirasto toteaa, että hanke ei lupamääräysten mukaisesti toteutettuna heikennä tai hävitä viitasammakon tai muun luontodirektiivilajin lisääntymis- tai levähdysaluetta. Herninsalmi säilyy lajien lisääntymis- ja levähdysalueen ekologiset vaatimukset täyttävänä alueena. Hankkeella ei ole vaikutusta alueen ekologiseen toimivuuteen, laatuun tai eheyteen.

Hanke on määrätty toteuttamaan viitasammakon lisääntymisajan ja talvehtimiskauden ulkopuolella. Hankkeessa toteutettavat ruoppaukset eivät sijoitu luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainitun viitasammakon kartoituksessa havaituille lisääntymispaikoille.

Aluehallintovirasto arvioi, että koska hanke toteutetaan 1.8.–30.9. välisenä aikana, muutokset viitasammakon talvehtimisalueilla ovat suhteellisen vähäisiä, eikä elinympäristön muutosten voida katsoa olevan merkittäviä tai vaikuttavan levähdyspaikan ekologiseen toiminnallisuuteen. Siksi aluehallintovirasto katsoo, että viitasammakoiden tarkkailusta ei ole tarpeen antaa määräyksiä.

Ruoppausmassat on määrätty läjitettäväksi ylivedenkorkeuden yläpuolelle ja että pengerpato rakennettavaksi koko läjitysalueen ympäri, jotta

estetään massojen valuminen takaisin vesistöön ja vältetään lisäksi viitasammakolle sopivien elinympäristöjen hävittäminen rantavyöhykkeeltä.

Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vähintään hyvä ekologinen ja hyvä kemiallinen tila vesimuodostumissa viimeistään vuonna 2027. Hanke sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella Rautajärvi vesimuodostumassa. Kolmannen vesienhoidon suunnittelukauden luokittelussa vesimuodostuman ekologinen tila on tyydyttävänä.

Hankkeella ei ole vaikutuksia vesimuodostuman ekologiseen tilaan eikä sen osatekijöihin, koska hankkeen haitalliset vaikutukset ovat työnaikaisia ja rajoittuvat suppealle alueelle. Hankkeen arvioidaan parantavan Herninsalmen ekologista toimivuutta, kun vedenvaihtuvuus lisääntyy ja salmen umpeenkasvua estetään.

Hanke ei vaikeuta Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosille 2022–2027 asetettujen tavoitteiden saavuttamista eikä suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista eikä heikennä niiden vaikuttavuutta.

5.2 Intressivertailu

Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituihin menetyksiin.

6 Vastaus lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin

Aluehallintovirasto ottaa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen ja Pälkäneen kunnan viranomaisen vaatimukset huomioon lupamääräyksistä ja niiden perusteluista ilmenevällä tavalla.

7 Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5, 6, 7, 10, 11, ja 18 §, 11 luvun 21 §.

8 Käsittelymaksu

Käsittelymaksu on 5 280 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2024 annetun valtioneuvoston asetuksen (1171/2023) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan *Vesilain (587/2011) mukaiset vesitalousasiat* taulukon mukaan ruoppausta koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus, kun ruoppausmassan määrä on 2 000–4 000 m³ktr, on 5 280 euroa.

9 Tiedottaminen

9.1 Päätös

Aito Suvi ry
Pälkäneen kunta
Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
Traficom
Suomen ympäristökeskus

9.2 Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan Pälkäneen kunnan verkkosivuilla.

10 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

11 Liitteet

- 1) Pintakartta
- 2) Valitusosoitus

12 Asian käsittelijät

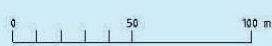
Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Mikko Vesaja ja esitellyt ympäristöy-litarkastaja Jonas Österlund.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

RUOPPAUSSUUNNITELMA		Piir. no.	1.
Hanke, Kunta Kantolanlahden Herninsalmen ruoppaus Aito Suvi ry		Mittakaava	1:2000
		Piirustuksen sisältö	Pintakartta
KVVY Tutkimus Oy		Koord.järj.	ETRS-TM35FIN / N2000
Suunnittelut	Tarkastanut	Työ	kr290623.dgn
Päiväys	13.11.2023	Muutos	

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024) säädetään. Maksun suuruus on 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy 10.3.2025.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivullaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta

- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

Tämä asiakirja LSSAVI/13331/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/13331/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Österlund Jonas 30.01.2025 08:19

Puheenjohtaja Vesaaja Mikko 30.01.2025 08:22